

Syntyneet 2019

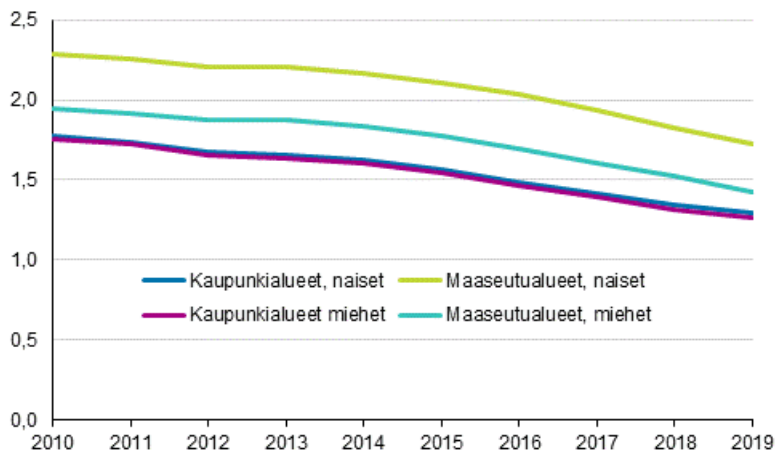
Vuosikatsaus

Maaseutualueilla korkeampi syntyvyys, kaupunkialueilla enemmän syntyneitä

Tilastokeskuksen väestönmuutostietojen mukaan syntyvyys on laskenut viimeisen kymmenen vuoden ajan tasaisesti sekä maaseutu- että kaupunkialueilla. Maaseutualueilla syntyvyys on selvästi korkeampaa, mutta sen merkitys koko maan syntyvyyteen on pienentynyt kaupungistumisen myötä. Kaikista vuonna 2019 syntyneistä 78 prosenttia syntyi kaupunkialueille.

Naisten ja miesten kokonaishedelmällisyysluku kaupunki- ja maaseutualueilla 2010–2019

Arvio lasten määrästä naista/miestä kohden

[Kaupunki-maaseutu-luokituksella](#) on mahdollista tarkastella syntyvyyttä alueellisesti hallinnollisista aluerajoista riippumatta. Tarkastelussa seitsemän alueluokkaa on yhdistetty maaseutualueisiin (maaseudun paikalliskeskukset, kaupungin läheinen maaseutu, ydinmaaseutu, harvaan asuttu maaseutu) sekä kaupunkialueisiin (sisempi kaupunkialue, ulompi kaupunkialue, kaupungin kehysalue).

Syntyvyyttä mitataan yleisesti kokonaishedelmällisyysluvulla, joka kertoo, kuinka monta lasta nainen synnyttäisi elämänsä aikana, jos syntyvyys pysyisi laskentavuoden tasolla.

Syntyvyys on laskenut 2010-luvulla maaseutu- ja kaupunkialueilla kutakuinkin yhtä voimakkaasti. Maaseutualueiden syntyvyys on ollut kaupunkialueita selvästi korkeampaa sekä naisten että miesten

kokonaishedelmällisyydellä mitattuna. Maaseutualueiden korkeamman hedelmällisyyden merkitys koko maan syntyvyyteen on kuitenkin pienentynyt, sillä maaseutualueilla asuvan perheissä olevan väestön osuus koko maan perheikäisestä väestöstä on laskenut tasaisesti viime vuosikymmeninä. Vuonna 2000 maaseutualueiden 15–49-vuotiaan väestön osuus koko maan vastaavan ikäisestä väestöstä oli 30 prosenttia, kun vuonna 2019 tuo osuus oli laskenut 22 prosenttiin.

Sukupuolten välinen ero kokonaishedelmällisyydessä on maaseutualueilla suurempi kuin kaupunkialueilla. Vuonna 2010 maaseutualueilla asuvien naisten kokonaishedelmällisyysluku oli 2,29, kun miesten vastaava luku oli 1,95. Vuonna 2019 naisten kokonaishedelmällisyysluku oli laskenut 1,73:een ja miesten 1,42:een. Maaseutualueiden perheikäisestä (15–49) väestöstä miehiä oli 53 prosenttia. Määrällisesti maaseutualueilla oli 15–49-vuotiaita miehiä 28 800 enemmän kuin vastaavan ikäisiä naisia.

Kaupunkialueilla sekä naisten että miesten kokonaishedelmällisyysluku on verrattain alhainen. Naisten kokonaishedelmällisyysluku on laskenut vuoteen 2019 mennessä 1,29:een ja miesten jopa 1,25:een. Kaupunkialueilla asuvasta 15–49-vuotiaasta väestöstä miehiä oli hiukan enemmän, 50,7 prosenttia.

Kaupunkialueiden matala syntyvyys näkyy koko Suomen syntyvyydessä vahvemmin johtuen väestön keskittymisestä kaupunkialueille. Vuonna 2019 Suomen 15–49-vuotiaasta väestöstä 78 prosenttia asui kaupunkialueilla. Tarkemman aluejaon mukaan 15–49-vuotiaasta väestöstä 44 prosenttia asui vuonna 2019 sisemmillä kaupunkialueilla, joissa naisten kokonaishedelmällisyys oli kaikista kaupunki-maaseutu-luokituksen alueista alhaisin, 1,1 lasta naista kohden. Huomioitavaa syntyvyyden kehityksen kannalta on, että Suomen kaupungistumisaste on kasvanut tasaisesti viime vuosikymmenet ([Väestörakenne](#)).

Syntyvyys vaihtelee äidin ja isän yhteisen koulutustason mukaan

Seuraavassa syntyvyyttä katsotaan isän ja äidin keskinäisen koulutustason mukaan. Tarkastelusta on jätetty pois ne syntyneet, joiden isästä ei ollut rekisteritietoja tilastointiajankohtana (1 246 henkilöä). Syntyvyyttä mitataan tässä yleisellä hedelmällisyysluvulla. Luku suhteuttaa syntyneet synnytysikäisten (15–49) naisten määrään, muttei ota huomioon naisten ikärakennetta. On huomioitava, että tässä syntyneiden määrä on laskennallisista syistä suhteutettu vain avio- tai avoliitossa oleviin 15–49-vuotiaisiin naisiin (tai liitossa oleviin pareihin). Rajaus nostaa ryhmien hedelmällisyyslukuja jonkin verran, mutta luvut ovat silti käyttökelpoisia vertailtaessa koulutusryhmien syntyvyyttä.

Yleinen hedelmällisyysluku eri sukupuolta olevilla avio- ja avopareilla puolisoitten koulutusasteen mukaan vuonna 2019 (parit joissa nainen 15–49-vuotias)

Naisen koulutusaste	Miehen koulutusaste		
	Perusaste tai tuntematon	Toinen aste ¹	Korkea-aste
Perusaste tai tuntematon	152	128	96
¹ Toinen aste	109	107	88
Korkea-aste	84	81	85

1) Sisältää erikoisammattitutkinnot.

Kun naisten ja miesten koulutustasoa katsotaan yhdessä, nähdään syntyvyyden olleen vuonna 2019 korkeampaa vähemmän kouluttautuneilla. Pareilla, joilla sekä naisen että miehen koulutustaso oli perusaste tai tuntematon, hedelmällisyys oli korkea, 152 lasta tuhatta koulutukseltaan vastaavaa avio-/avoparia kohden. Myös niillä pareilla, joilla naisen koulutustaso oli perusaste tai tuntematon ja joilla miehellä oli toisen asteen koulutus, yleinen hedelmällisyysluku oli melko korkea, 128 lasta tuhatta koulutukseltaan vastaavaa paria kohden. Naiset, joilla oli toisen asteen koulutus, hedelmällisyysluku oli 107 lasta, kun miehellä oli toisen asteen koulutus, ja 109 lasta, kun miehen koulutustaso oli perusaste tai tuntematon.

Syntyvyys korkeampaa kun puolisoilla sama koulutustaso — myös miehen puolisoaan korkeampi koulutus eduksi

Koulutusryhmittäisen tarkastelun mukaan lasten saaminen oli vuonna 2019 yleisempää niillä avio- ja avopareilla, joissa puolisoitten koulutustasot ovat samat tai lähellä toisiaan. Tällaisia koulutustasoltaan samankaltaisia pareja oli myös määrällisesti enemmän verrattuna koulutukseltaan heterogeenisten parien määrään.

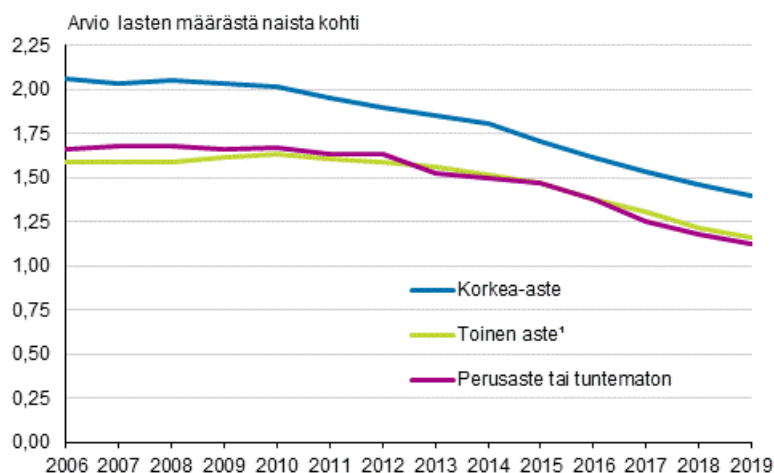
Kun yleistä hedelmällisyyslukua tarkastellaan niiden parien osalta, joilla puolisoitten koulutustaso poikkeaa toisistaan, havaitaan syntyvyyden olevan korkeampaa, mikäli miehen koulutustaso on naista korkeampi. Kun miehellä on korkea-asteen koulutus ja naisella toisen asteen koulutus, yleinen hedelmällisyysluku on 88 lasta tuhatta vastaavaa pariskuntaa kohden. Sen sijaan yleinen hedelmällisyysluku on 81 lasta, jos naisella on korkea-asteen koulutus ja miehellä toisen asteen koulutus. Sama ilmiö toteutuu muissakin koulutusryhmissä, esimerkiksi niillä pareilla, joista toisella osapuolella on korkea-asteen tutkinto ja toisen koulutustaso on perusaste tai tuntematon. Tällöin yleinen hedelmällisyysluku on 96 lasta tuhatta pariskuntaa kohden, kun miehellä on puolisoaan korkeampi koulutus, mutta vain 84 lasta, kun naisella on korkeampi koulutus.

Syntyvyyden kehityksen kannalta on huomioitavaa, että Suomessa naisten keskimääräinen koulutusaste on viime vuosina ollut miehiä yhä korkeampi. Vuonna 2019 kaikista 15 vuotta täyttäneistä naisista korkea-asteen tutkinnon suorittaneita oli 36 prosenttia (miehistä 28 prosenttia). Perusasteen tutkinnon varassa olevia oli naisista 25 prosenttia ja miehistä 28 prosenttia. Nuoremmassa ikäluokissa (esim. 30–34-vuotiaissa) erot olivat vielä suurempia. ([Väestön koulutus rakenne](#).) Sukupuolten erot koulutusasteissa ovat olleet tasaisessa kasvussa ainakin vuosien 2007–2019 aikana ([StatFin, Väestön koulutus rakenne](#)).

Syntyvyyden lasku hidastui vähän kaikissa koulutusryhmissä vuonna 2019

Tarkasteltaessa syntyvyyden vuosittaisia muutoksia naisilla koulutusasteittain, havaitaan, että vuonna 2019 kaikissa koulutusryhmissä syntyvyyden lasku oli edellisvuotta hieman pienempi. Korkea-asteen koulutetuilla vuosimuutos oli 0,6 prosenttiyksikköä edellisvuotta pienempi, toisen asteen koulutetuilla 2,8 prosenttiyksikköä ja perusasteen koulutetuilla 0,5 prosenttiyksikköä.

Kokonaishedelmällisyysluku Suomessa syntyneillä naisilla koulutusasteen mukaan 2006–2019

1. sisältää erikoisammattitutkinnot.

Tiedot koskevat tässä vain Suomessa syntyneitä äitejä ja isiä. Tilastokeskuksen tutkintorekisteristä puuttuu osa ulkomailla suoritetuista tutkinnoista, minkä takia monien ulkomailla syntyneiden tutkintotiedot ovat puutteelliset.

Vuoden 2010 jälkeen alkanut koko maan kokonaishedelmällisyysluvun pienentyminen jatkui kaikissa naisten koulutusryhmissä myös vuonna 2019. Perusasteen koulutuksen suorittaneilla naisilla hedelmällisyysluku on pienentynyt 33 prosenttia ja korkea-asteen koulutuksen suorittaneilla 30 prosenttia vuodesta 2010. Toisen asteen suorittaneilla hedelmällisyysluku on pienentynyt hieman vähemmän, 29 prosenttia.

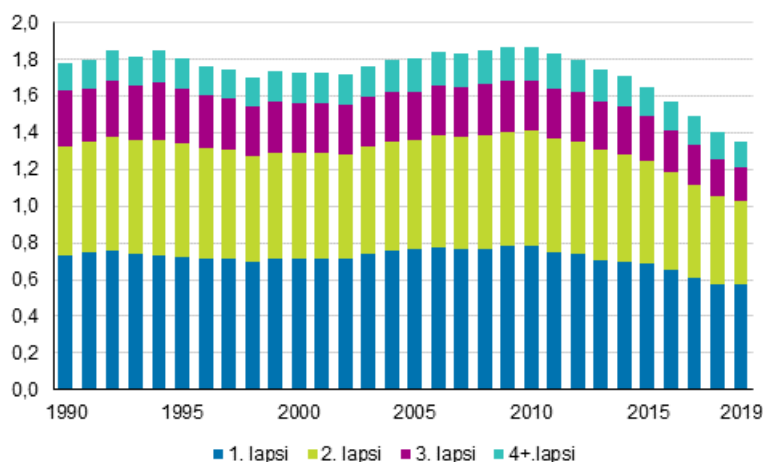
Miehillä kokonaishedelmällisyysluvun lasku on ollut samansuuntaista kuin naisilla. Muutos vuodesta 2010 on kuitenkin ollut jyrkempää kaikissa miesten koulutusryhmissä. Erityisen suuri se on ollut perusasteen suorittaneilla miehillä, 40 prosenttia yhdeksässä vuodessa. Ainoastaan tässä koulutusryhmässä muutos vuonna 2019 oli suurempi kuin 2018, tosin vain vähän (liitekuvio 1).

Ensimmäisten lasten syntyvyyden laskun hidastuminen merkki muutoksesta

Kokonaishedelmällisyysluvun voi hajottaa osiin syntyneen lapsen järjestysluvun mukaan. Seuraavasta kuviosta näkyy, että ensimmäisen lapsen kohdalla syntyvyys laski vain vähän edellisiin vuoteen verrattuna. Esimerkiksi vuonna 2019 hedelmällisyysluku ensimmäisen lapsen kohdalla pieneni 0,8 prosenttia edellisestä vuodesta, kun vuosina 2016–2018 vuosittainen laskuvauhti oli 5–6 prosenttia.

Toisen lapsen kohdalla syntyvyys pieneni edelleen samaan tahtiin kuin edellisenä vuonna. Kolmannen lapsen kohdalla syntyvyys pieneni hieman edellisvuotta vähemmän, kun taas ja neljännen tai sitä useamman lapsen kohdalla laskua oli lähes 10 prosenttia, mikä on selvästi suurin vuosittainen muutos vuoden 2010 jälkeen alkaneen syntyvyyden laskun. Neljäntenä tai sitä suuremmalla järjestysluvulla syntyneiden lasten osuus syntyvyydestä on kuitenkin pienin, 10 prosenttia.

Kokonaishedelmällisyysluku hajotettuna syntyneen lapsen järjestysluvun mukaan 1990–2019

Ensimmäisen lapsen osuus kokonaishedelmällisyydestä on suurin, esimerkiksi vuodesta 1990 lähtien se on vaihdellut 41:n ja 43:n prosentin välillä. Mikäli syntyvyys ensimmäisen lapsen kohdalla olisi laskenut edellisen vuoden mukaisesti viisi prosenttia, kokonaishedelmällisyys olisi pienentynyt 1,32:een 1,35:n sijaan vuonna 2019.

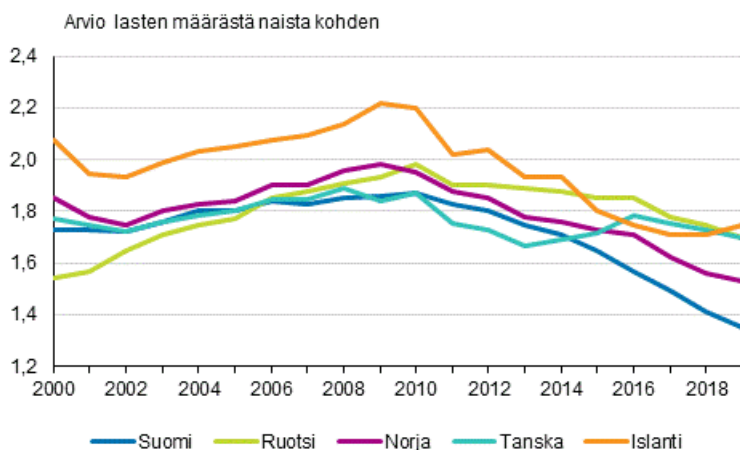
Syntyvyys on alentunut huomattavasti vuodesta 2010 vuoteen 2019 mennessä.

Kokonaishedelmällisyysluvulla mitaten se on pienentynyt yhdeksässä vuodessa lähes 28 prosenttia, 1,87:stä lapsesta naista kohden 1,35:een lasta naista kohden. Syntyneiden lasten määrässä se tarkoittaa pudotusta 61 000:sta syntyneestä vuonna 2010 vain 45 600:an syntyneeseen vuonna 2019. Viime vuosien syntyvyyden aleneminen melko tasaista viiden prosentin vuositahtia näyttää kuitenkin pienentyneen, kun laskua oli 4,2 prosenttia vuonna 2019.

Suomessa Pohjoismaiden matalin syntyvyys

Vuoden 2014 jälkeen Suomessa on ollut Pohjoismaiden matalin syntyvyys. Suomessa syntyvyys on laskenut suhteellisesti kaikkia muita Pohjoismaita jyrkemmin vuoden 2010 jälkeen. Syntyvyys laski edelleen kaikissa Pohjoismaissa vuonna 2019 lukuun ottamatta Islantia, jossa syntyvyyden lasku päättyi vuonna 2018. Vuonna 2019 Islannissa syntyvyys nousi hieman edellisvuodesta ollen 1,75 lasta naista kohden.

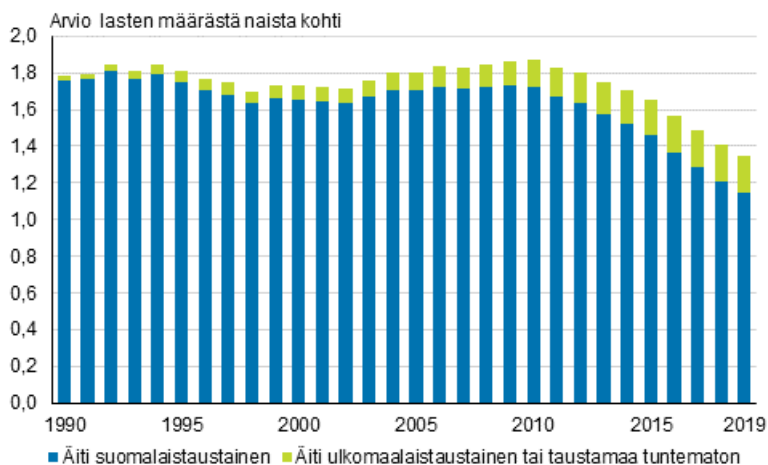
Kokonaishedelmällisyysluku Pohjoismaissa 2000–2019

Suomalaistaustaisten osuus syntyvyydestä yhä pienempi

Suomalaistaustaisten naisten osuus syntyvyydestä pieneni yhden prosenttiyksikön verran 85 prosenttiin vuonna 2019, kun sitä mitataan kokonaishedelmällisyysluvulla. Vuonna 2019 koko maan kokonaishedelmällisyysluku oli 1,35 lasta naista kohden, josta suomalaistaustaisten osuus oli 1,15 lasta naista kohden. Vuonna 2010 koko maan kokonaishedelmällisyysluku oli 1,87 lasta naista kohden, josta suomalaistaustaisten osuus oli 1,72. Se vastasi 92 prosentin osuutta koko maan syntyvyydestä.

Kokonaishedelmällisyysluku hajotettuna äidin syntyperän mukaan 1990–2019

Ulkomaalaistaustaisten osuus koko maan syntyvyydestä on suurentunut hitaasti 1990-luvulta ja on nykyisin 15 prosenttia koko maan syntyvyydestä. Vastaavana aikana ulkomaalaistaustaisten naisten osuus kaikista väestössä olevista 15–49-vuotiaista naisista on kuitenkin kasvanut hieman hitaammin, ja on hieman alle

11 prosenttia vuoden 2019 lopussa. Ulkomaalaistaustaisten naisten määrän kasvu on kuitenkin ollut suuri, vajaasta 10 000:sta vuonna 1990 noin kaksitoistakertaiseksi eli 121 000:een vuonna 2019.

Lisää tietoa syntyvyydestä syntyperän mukaan on Tilastokeskuksen Maahanmuuttajat ja kotoutuminen -teemasivujen osiossa [Syntyvyys](#).

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Synnytykset sikiöiden määrän mukaan 2000–2019.....	8
Liitetaulukko 2. Kuolleena syntyneet äidin iän, sekä äidin kaikista lapsista lasketun järjestysluvun mukaan 2019...8	

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Kokonaishedelmällisyysluku Suomessa syntyneillä miehillä koulutusasteen mukaan 2006–2019 ¹ □..9	
Laatuseloste, syntyneet 2019.....	10

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Synnytykset sikiöiden määrän mukaan 2000–2019

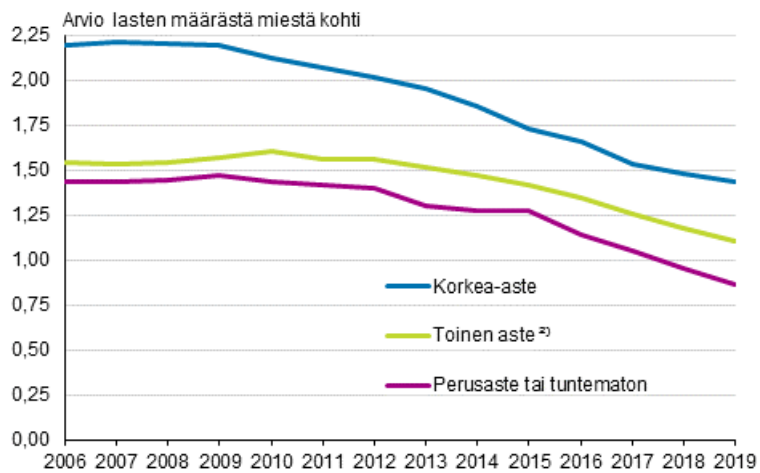
Vuosi	Sikiöiden määrä				
	Yhteensä	Yksi	Kaksi	Kolme	Neljä
2000	56 056	55 148	899	9	-
2001	55 511	54 658	843	10	-
2002	54 882	54 043	829	10	-
2003	55 962	55 122	834	6	-
2004	57 067	56 206	844	17	-
2005	57 066	56 212	847	7	-
2006	58 136	57 252	871	13	-
2007	58 024	57 125	889	10	-
2008	58 845	57 981	854	10	-
2009	59 759	58 896	850	13	-
2010	60 216	59 284	919	13	-
2011	59 253	58 398	841	14	-
2012	58 836	58 030	794	12	-
2013	57 484	56 692	785	7	-
2014	56 605	55 825	771	8	1
2015	54 890	54 144	738	8	-
2016	52 230	51 494	730	5	1
2017	49 762	49 066	690	6	-
2018	47 083	46 459	618	6	-
2019	45 153	44 574	572	7	-

Liitetaulukko 2. Kuolleena syntyneet äidin iän, sekä äidin kaikista lapsista lasketun järjestysluvun mukaan 2019

Ikä	Siviilisäätty									
	Äiti naimisissa					Äiti ei naimisissa				
	Järjestysnumero					Järjestysnumero				
	Lapsen järjestysnumero yhteensä	1	2	3	4+	Lapsen järjestysnumero yhteensä	1	2	3	4+
Äidin ikä yhteensä	61	33	17	4	7	65	21	18	19	7
- 19	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
20 - 24	11	8	3	-	-	4	2	-	2	-
25 - 29	15	9	4	-	2	13	3	7	3	-
30 - 34	18	7	7	-	4	22	10	5	4	3
35 - 39	13	8	3	1	1	20	3	6	9	2
40 - 44	2	-	-	2	-	6	3	-	1	2
45 -	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Kokonaishedelmällisyysluku Suomessa syntyneillä miehillä koulutusasteen mukaan 2006–2019 ¹□

1. Avioliiton ulkopuolella syntyvien lasten isistä tieto saadaan vasta kun isyys vahvistetaan, ja siksi tieto saadaan viiveellä. Tämän vuoksi vuoden 2019 tiedoissa saattaa olla vielä vähäisiä puutteita isien tietojen osalta. Lopullisesti noin prosentille lapsista jää puuttumaan tieto isästä. 2. Sisältää erikoisammattitutkinnot.

Laatuseloste, syntyneet 2019

1. Tilastotietojen relevanssi

Suomen väestötilasto perustuu Digi- ja väestötietoviraston sekä Ahvenanmaan valtioviraston ylläpitämästä väestötietojärjestelmästä saataviin tietoihin. Vuodesta 1975 lähtien Tilastokeskus on saanut väestötiedot Digi- ja väestötietovirastosta (ent. Väestörekisterikeskus).

Suomen viimeinen henkikirjoitus tehtiin 1.1.1989. Sen jälkeen väestötietojärjestelmää on päivitetty muutosilmoituksin. Väestötietojärjestelmään tallennettavat tiedot määrittelee laki väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista (21.8.2009/661). Päättäneen vuoden väestönmuutosilmoituksia odotetaan seuraavan vuoden tammikuun viimeiseen päivään saakka.

Tilastokeskuksen tehtävänä on laatia yhteiskuntaoloja koskevia tilastoja (Laki tilastokeskuksesta 24.1.1992/48). Näihin kuuluvat myös väestötilastot.

Kotikuntalain mukaan henkilön kotikunta ja asuinpaikka merkitään väestötietojärjestelmään. Kotikunta on kunta, jossa henkilö asuu tai se, jota hän pitää kotikuntanaan asumisensa, perhesuhteidensa, toimeentulonsa tai muiden vastaavien seikkojen johdosta tai johon hänellä on em. seikkojen perusteella kiinteä yhteys (Kotikuntalaki 201/1994.) Väestötietojärjestelmässä väestö jaetaan läsnä- ja poissaoleviin. Läsnäolevia ovat kaikki maassa vakinaisesti asuvat henkilöt. He ovat joko Suomen kansalaisia tai ulkomaalaisia. Poissaolevaan väestöön siirretään Suomen kansalainen, joka muuttaessaan on ilmoittanut olevansa vähintään vuoden poissa Suomesta. Poikkeuksen muodostavat ne Suomen kansalaiset, jotka ovat diplomaatteja, kehitysyhteistyössä toimivia yms. (Kotikuntalaki 201/1994). Väestönmuutostilastoa laadittaessa on otettu huomioon vain tapahtumahetkellä läsnäolevien väestönmuutokset. Henkilön siirtyminen muualta Suomeen luetaan mukaan väestötilastoon, jos hänen muuttoilmoituksella kotipaikakseen ilmoittama asuinpaikka myöhemmin hyväksytään hänen vakinaiseksi asuinpaikakseen.

Syntyneet

Elävänä syntyneellä tarkoitetaan lasta, joka syntymän jälkeen hengitti tai osoitti muita elonmerkkejä. Vain Suomessa vakinaisesti asuvien naisten elävänä synnyttämät lapset otetaan huomioon väestötilastossa.

Kuolleena syntynyt on YK:n alaisen Maailman terveysjärjestön eli World Health Organisationin (WHO) määritelmän mukaan vastasyntynyt, jonka syntymäpaino on vähintään 500 g tai, jos syntymäpainoa ei ole saatavilla, vastasyntynyt, joka on syntynyt kuolleena vähintään 22 viikkoa kestäneen raskauden jälkeen. WHO:n määritelmä on ollut käytössä vuodesta 1987 lähtien. Vuoden 2003 väestönmuutostilastosta lähtien käytetään samaa kansallista määritelmää kuin kuolemansytilastossa: kuolleena syntynyt on vastasyntynyt, jonka syntymäpaino on vähintään 500 g tai vastasyntynyt, joka on syntynyt kuolleena vähintään 22 viikkoa kestäneen raskauden jälkeen.

Lapset jaetaan sukuaseman mukaan aviolapsiin ja avioliiton ulkopuolella syntyneisiin. Lapsi, joka syntyy avioliiton aikana, on aviolapsi. Myös leski voi synnyttää aviolapsen, mikäli raskaus on alkanut avioliiton kestäessä. Muutoin lapsi on avioliiton ulkopuolella syntynyt. Tilastossa katsotaan avioliiton ulkopuolella syntyneiksi tapaukset, joissa äiti on lapsen syntymän jälkeen mennyt lapsen isän kanssa naimisiin. Lain mukaan nämä lapset ovat aviolapsia vasta sen jälkeen, kun heidän vanhempansa ovat solmineet keskenään avioliiton. Tässä väestönmuutosjulkaisussa lapsen sukuasema esitetään pääsääntöisesti äidin siviilisäädyn mukaan, toisin sanoen sen mukaan oliko äiti naimisissa vai ei. Äidiksi tulleisiin, jotka eivät olleet naimisissa lapsen syntyessä, luetaan naimattomat, lesket, eronneet, lesket rekisteröidyn parisuhteen jälkeen, eronneet rekisteröidyn parisuhteen jälkeen sekä rekisteröidyssä parisuhteessa olevat.

Lapsen järjestysluku lasketaan kahdella tavalla. Toisaalta otetaan huomioon äidin kaikki elävänä syntyneet lapset ja toisaalta taas voimassa olevan avioliiton elävänä syntyneet lapset.

Terveystieteiden toimintayksikön, jossa synnytys on tapahtunut, on ilmoitettava elävänä syntyneestä lapsesta väestötietojärjestelmään. Mikäli synnytys on tapahtunut muualla kuin terveydenhuollon toimintayksikössä, synnytyksessä avustanut terveydenhuollon ammattihenkilön on ilmoitettava elävänä syntyneestä lapsesta väestötietojärjestelmään. Muissa tapauksissa äidin tai sen, jonka hoidossa lapsi on,

on ilmoitettava tieto syntymästä terveydenhuollon toimintayksikölle tai muulle terveydenhoidon ammattihenkilölle, jonka on ilmoitettava syntymästä väestötietojärjestelmään.. (Asetus 128/2010).

Syntymästä on ilmoitettava väestötietojärjestelmään viimeistään synnytystä seuraavana päivänä tai viimeistään seuraavana päivänä siitä, kun tieto lapsen syntymästä on ilmoitettu toimintayksikölle tai terveydenhuollon ammattihenkilölle.

Digi- ja väestötietovirastossa annetaan lapselle henkilötunnus lapsen syntymäilmoitustietojen saavuttua.

Digi- ja väestötietovirasto ei kerää tietoja kuolleena syntyneistä. Tiedot näistä saadaan kuolleena syntyneiden todistuksista, jotka lääkärit kirjoittavat. Terveydenhuollon toimintayksikkö tai ao. lääkäri toimittaa todistuksen Terveyden ja hyvinvoinnin laitokseen, joka lähettää sen edelleen Tilastokeskukseen. (Asetus 948/1973 ja laki 459/1973)

Väestömuutostilaston kuolleena syntyneiden määrä poikkeaa kuolemansyytilaston kuolleena syntyneiden määrästä jonkin verran. Väestömuutostilaston kuolleena syntyneiden tietoja odotetaan lyhyemmän aikaa kuin kuolemansyytilastossa.

Yleisellä syntyvyysluvulla tarkoitetaan elävänä syntyneiden määrää keskiväkiluvun tuhatta henkeä kohden. Kuolleena syntyneiden osuudella tarkoitetaan kuolleena syntyneiden lasten määrää 1 000 elävänä ja kuolleena syntyneitä kohden. Yleisellä hedelmällisyysluvulla tarkoitetaan elävänä syntyneiden lasten määrää 15-49-vuotiaiden naisten keskiväkiluvun tuhatta naista kohden. Ikäryhmittäisellä hedelmällisyysluvulla tarkoitetaan tietyn ikäryhmän naisten synnyttämien elävien lasten määrää saman ikäryhmän keskiväkiluvun tuhatta naista kohden. Samalla periaatteella kuin ikäryhmittäinen hedelmällisyysluku lasketaan ikäryhmittäinen aviollinen tai avioton hedelmällisyysluku. Aviollinen hedelmällisyysluku lasketaan naimisissa olevia naisia kohden ja avioton hedelmällisyysluku ei-naimisissa olevia naisia kohden. Kokonaishedelmällisyysluku saadaan laskemalla yhteen yhdelle ikävuodelle lasketut hedelmällisyysluvut. Näin saatu luku tarkoittaa laskennallista lasten määrää, jonka nainen synnyttää kyseisen vuoden hedelmällisyyden pysyessä voimassa naisen koko hedelmällisen kauden edellyttäen, ettei hän kuole ennen tämän kauden päättymistä. Väestön uusiutumisluku tarkoitetaan sukupolven vaihtumista uudeksi. Uusiutumista mitataan bruttouusiutumisluvulla tai nettouusiutumisluvulla, jotka ilmoittavat tavallisesti tytär- ja äitisukupolven suuruuden välisen suhteen. Nettouusiutumisluvun laskennassa otetaan huomioon hedelmällisyys ja äitisukupolven kuolleisuus ennen hedelmällisen iän päättymistä. Bruttouusiutumisluvussa tätä kuolleisuutta ei oteta huomioon. Jos nettouusiutumisluku on alle yhden yhtä naista kohden laskettuna, tytär- ja äitisukupolvi on äitisukupolvea pienempi, joten äitisukupolvi ei ole uusinnut itseään.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Digi- ja väestötietovirasto ylläpitää väestötietojärjestelmää, jonne eri toimijat tallentavat tiedot maassa asuvan väestön keskuudessa tapahtuvista väestömuutoksista. Tietoihin voidaan lisätä tietoja Digi- ja väestötietovirastossa tehdyistä päätöksistä. Evankelisluterilaisen kirkon ja ortodoksisen kirkkokunnan seurakunnat toimittavat myös tietoja väestömuutoksista Digi- ja väestötietovirastoon. Sairaalat toimittavat sähköisesti tiedot syntymistä väestötietojärjestelmän ylläpitoon. Tuomioistuimet vievät tiedot väestömuutoksista tekemistään päätöksistään väestötietojärjestelmään. Tilastokeskus saa väestötietojärjestelmästä väestömuutostiedot viikoittain.

Tilastokeskus on odottanut tietoja päättyneen vuoden väestömuutoksista seuraavan vuoden tammikuun loppuun asti lukuun ottamatta kuolleena syntyneiden tietoja, joita on odotettu syyskuun loppuun. Tämän jälkeen ilmoitetut tiedot väestömuutoksista sisältyvät seuraavan tilastovuoden aineistoon. Välillä helmikuu (tilastovuosi) ja tammikuu (tilastovuosi+1) ilmoitetut vuosien (tilastovuosi-4 – tilastovuosi-1) tapausten tiedot sisältyvät myös tilastovuoden aineistoon. Tilastovuodesta 2018 lähtien väestömuutosaineistojen sisältämiin taustatietoihin odotetaan täydennyksiä tai korjauksia tilastovuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun saakka. Tammikuun lopussa todettu tapausten kokonaismäärä ei kuitenkaan muutu, vaan tietojen täydennysten ja korjausten tarkoituksena on parantaa aineiston laatua.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Yleisesti ottaen Digi- ja väestötietoviraston väestötietojärjestelmää voidaan pitää henkilöiden suhteen erittäin kattavana. Jotta henkilö saa henkilötunnuksen, hänet on kirjattava väestötietojärjestelmään. Laillinen työssäkäynti, pankkitilin avaaminen, asioiminen viranomaisten kanssa jne. edellyttää henkilötunnusta, joten eläminen Suomessa ilman henkilötunnusta on vaikeaa. Vähintään vuoden mittaiseksi tarkoitettu oleskelu on edellytys Suomen väestöön kirjautumiseen.

Väestötietojärjestelmää on pidetty yllä henkikirjoituksen lakkauttamisen jälkeen vuodesta 1989 pelkästään väestönmuutosilmoituksin. Näiden oikeellisuudesta kertoo väestötietojärjestelmästä tehty osoitteiden luotettavuustutkimus.

Digi- ja väestötietovirasto on teettänyt Tilastokeskuksella otantatutkimuksia osoitetietojen oikeellisuudesta. Noin 11 000 hengeltä tiedustellaan, onko heidän osoitteensa väestötietojärjestelmässä oikea. Viimeisimmässä vuoden 2012 tutkimuksessa vastanneista 98,9 prosentilla tieto oli oikein.

Kunnallisvaalien yhteydessä ulkomaalaisten äänioikeusilmoitusten palautukset paljastavat yleensä noin 1000 henkeä, jotka ovat muuttaneet maasta ilmoitusta tekemättä ja ovat siten olleet edelleen tilastoituna väestöön. Maistraatit poistavat heidät väestötietojärjestelmän maassa asuvasta väestöstä ennen seuraavaa vuodenvaihdetta.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Lopulliset väestönmuutostilastot julkistetaan vuosittain huhti-toukokuussa lukuun ottamatta tilastoa kuolleena syntyneistä, joka on saatavissa lokakuussa. Aluejakona on vuodesta 1999 lähtien käytetty seuraavan vuoden ensimmäisen päivän aluejakoa. Näin ollen kunnat, jotka yhdistyvät vuoden ensimmäisenä päivänä, on tilastoitu yhteen jo edellisen vuoden viimeisen päivän tilastoihin. Tieto yhdistyneiden kuntien väestönmuutoksista ennen yhdistymistä on saatavissa vuodesta 2003 lähtien.

Kunnittaisia ennakkollisia väestönmuutostietoja on saatavissa kuukausittain.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Väestön perustiedot on saatavissa sähköisessä muodossa kunnittain tai kuntaa suuremmilla aluejaoilla Tilastokeskuksen veloitusettomassa tietopalvelussa internetissä osoitteessa:

<http://tilastokeskus.fi/tup/tilastotietokannat/index.html>

Yleistietoa ja pitkiä aikasarjoja koko maan väestöstä on Väestötilaston kotisivuilla osoitteessa:

<http://tilastokeskus.fi/til/synt/tau.html>

Väestötilastoja vuosilta 1750 lähtien on digitoitu pdf-muotoon Kansalliskirjaston Doria palveluun:

[Väestörakenne ja Väestönmuutokset -julkaisuja Doriassa.](#)

[Väestölaskenta-julkaisuja Doriassa.](#)

Maksullisessa sähköisessä tietopalvelussa on saatavilla eritellympää tietoa väestöstä mm. kunnan osa-alueittain. Palvelusta saa lähempiä tietoja osoitteesta:

<http://tilastokeskus.fi/tup/vaestotilastopalvelu/index.html>

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Vertailtavissa olevia alueellisia väestönmuutosaikasarjoja on saatavissa maksuttomasti StatFin-tilastotietokannassa. Taulukoissa ilmoitetaan aina mitä aluejaotusta on käytetty.

Väestönmuutostietoja syntyneiden, kuolleiden ja avioliiton solmineiden määrästä on saatavilla vuodesta 1749 lähtien. Vuodesta 1776 lähtien on tietoja synnyttäneistä äideistä viisivuotiskäryhmittäin ja vuodesta 1936 lähtien syntyneistä lapsista äidin iän mukaan. Vuoden 1877 tilastouudistuksen myötä kuolleista alettiin keräämään tietoja 1-vuotiskäryhmittäin, joka mahdollisti tarkkojen kuolleisuus- ja elinajan taulujen

laskemisen aloittamisen 1880-luvulta alkaen. Em. tilastouudistuksen ansiosta myös maassamuutosta ja avioeroista alettiin kerätä tietoja vuosittain vuodesta 1878 lähtien.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastokeskuksen muissa tilastoissa pohjatietona väestön osalta käytetään väestötilaston aineistoa. Näin ollen Tilastokeskuksen eri tilastot täsmäävät väestötietojen suhteen.

THL, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, pitää yllä syntymärekisteriä ja julkistaa tietoja synnyttäjistä, synnytyksistä ja vastasyntyneistä. THL:n luvut poikkeavat Tilastokeskuksen luvuista jonkin verran. Tilastokeskuksen luvuissa on mukana lapsen syntymähetkellä vakituisesti Suomessa asuvat synnyttäjät, kun THL:n syntymärekisterissä on mukana kaikki Suomessa synnyttäneet ja heidän lapsensa.

Tilastoissa käytetyt luokitukset löytyvät osoitteesta:

<http://tilastokeskus.fi/tk/tt/luokitukset/index.html>

Lisätietoja

Juhana Nordberg 029 551 3051

Timo Nikander 029 551 3250

Vastaava osastopäällikkö:
Hannele Orjala

info@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Syntyneet 2019. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute